

**PROGRAM WYCHOWAWCZO – PROFILAKTYCZNY  
SZKOŁY PODSTAWOWEJ NR 307  
IM. KRÓLA JANA III SOBIESKIEGO W WARSZAWIE  
W ROKU SZKOLNYM 2023/2024**

**1. Podstawa prawna:**

- Ustawa Prawo oświatowe, Przepisy wprowadzające ustawę – Prawo oświatowe z dnia 14 grudnia 2016 r. (Dz.U.2017 poz. 59, 60) z późniejszymi zmianami (Dz. U. 2019 poz. 1148),
- Ustawa o systemie oświaty z dnia 7 września 1991 r. (Dz.U. 1991 nr 95 poz. 425, z późniejszymi zmianami (Dz. U. 2019 poz. 1481),
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 3 czerwca 2020 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie ramowych planów nauczania dla publicznych szkół. (Dz.U. 20120 poz. 1008),
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 22 stycznia 2018 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii. (Dz. U. 2018 poz. 214),
- Obwieszczenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 6 sierpnia 2020 r. w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii (Dz. U. 2020 poz. 1449),
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 9 sierpnia 2017 r. w sprawie zasad udzielania i organizacji pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach. (Dz.U. 2017 poz. 1591), z późniejszymi zmianami z dnia 05.09.2023 (Dz. U. 2023 poz. 1798)
- Rozporządzenie Ministra Edukacji i Nauki z dnia 22 lipca 2022 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie zasad organizacji i udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach (Dz.U. 2022 poz. 1594),
- Podstawowe kierunki realizacji polityki oświatowej państwa w roku szkolnym 2023-2024 /MEN/

## 2. Założenia ogólne:

Szkoła nasza jest zobowiązana w szczególności do:

- 1) wspomagania wychowawczej roli rodziny;
- 2) wychowania rozumianego jako wspieranie dziecka w rozwoju ku pełnej dojrzałości w sferze fizycznej, emocjonalnej, intelektualnej, duchowej i społecznej, wzmacnianego i uzupełnianego przez działania z zakresu profilaktyki problemów dzieci i młodzieży;
- 3) kształtowania u uczniów postaw prospołecznych poprzez możliwość udziału w działaniach z zakresu wolontariatu i innych formach sprzyjających aktywnemu uczestnictwu uczniów w życiu społecznym;
- 4) upowszechniania wśród dzieci i młodzieży wiedzy i umiejętności niezbędnych do aktywnego uczestnictwa w kulturze i sztuce narodowej i światowej;
- 5) utrzymywania bezpiecznych i higienicznych warunków nauki, wychowania i opieki;
- 6) upowszechniania wśród dzieci i młodzieży wiedzy o zasadach zrównoważonego rozwoju: emocjonalnego, intelektualnego, duchowego i społecznego, wzmacnianej i uzupełnianej przez działania z zakresu profilaktyki problemów dzieci i młodzieży;
- 7) dostosowywania kierunków i treści kształcenia do wymogów rynku pracy;
- 8) kształtowania u uczniów postaw przedsiębiorczości i kreatywności sprzyjających aktywnemu uczestniczeniu w życiu gospodarczym; oraz przygotowywania uczniów do wyboru zawodu i kierunku kształcenia;
- 9) kształtowania u uczniów umiejętności sprawnego posługiwania się technologiami informacyjno-komunikacyjnymi oraz upowszechniania wśród dzieci i młodzieży wiedzy o bezpieczeństwie oraz kształtowania właściwych postaw wobec zagrożeń, w tym związanych z korzystaniem z technologii informacyjno-komunikacyjnych, i sytuacji nadzwyczajnych;

*/art. 1 Ustawy „Prawo oświatowe”/*

Nauczyciele w swoich działaniach dydaktycznych, wychowawczych i opiekuńczych mają obowiązek kierowania się dobrem uczniów, troską o ich zdrowie, postawę moralną i obywatelską, z poszanowaniem godności osobistej ucznia.

*/art. 5 Ustawy „Prawo oświatowe”/*

Realizowany w naszej szkole program wychowawczo - profilaktyczny zawiera: cele, treści i sposoby realizacji działań wychowawczo – profilaktycznych skierowanych do uczniów, nauczycieli i rodziców. Podejmowane działania są zaplanowane i wynikają z diagnozy potrzeb i problemów społeczności szkolnej.

*/art. 26 Ustawy „Prawo oświatowe”/*

### 3. Celem programu wychowawczo – profilaktycznego jest:

Zintegrowanie działań wszystkich podmiotów życia szkolnego: uczniów, rodziców i nauczycieli dające możliwość całościowego oddziaływania wychowawczego wraz z uzupełniającymi działaniami profilaktycznymi w zależności od potrzeb uczniów w zakresie:

- Wspierania dzieci i młodzieży w prawidłowym rozwoju,
- Zapobiegania uzależnieniom i przeciwdziałania zachowaniom ryzykownym wśród dzieci i młodzieży ,
- Bezpieczne i efektywne korzystanie przez uczniów z technologii cyfrowych.
- Rozpowszechnianie profilaktyki zdrowotnej,

Działania spójne z realizowaną podstawą programową i kierunkami realizacji polityki oświatowej w danym roku szkolnym :

- Wspomaganie wychowawczej roli rodziny,
- Wychowanie do wrażliwości na prawdę i dobro. Kształtowanie właściwych postaw szlachetności, zaangażowania społecznego i dbałości o zdrowie,
- Działania uwzględniające zróżnicowane potrzeby rozwojowe i edukacyjne wszystkich uczniów, zapewnienie wsparcia psychologiczno-pedagogicznego, szczególnie w sytuacji kryzysowej wywołanej pandemią COVID-19 w celu zapewnienia dodatkowej opieki i pomocy, wzmacniającej pozytywny klimat szkoły oraz poczucie bezpieczeństwa.
- Wzmocnienie edukacji ekologicznej w szkołach. Rozwijanie postawy odpowiedzialności za środowisko naturalne.

**Profilaktyka** jest procesem wspomaganie człowieka w radzeniu sobie z trudnościami zagrażającymi prawidłowemu rozwojowi i zdrowemu życiu, a także ograniczaniem i likwidowaniem czynników niekorzystnych dla zdrowia i życia człowieka. Realizowana jest na wszystkich płaszczyznach jego życia, między innymi na gruncie szkolnym, we współpracy z rodziną i środowiskiem lokalnym. Działania profilaktyczne ściśle wiążą się z całym procesem wychowawczym, którego uczestnikiem jest dziecko.

**Wychowanie** jest wspieraniem dziecka w rozwoju ku pełnej dojrzałości w sferze fizycznej, emocjonalnej, intelektualnej, duchowej i społecznej, wzmacnianym i uzupełnianym przez działania z zakresu profilaktyki problemów dzieci i młodzieży.

### 4. Treści i działania oraz ich adresaci:

**Program wychowawczo - profilaktyczny** to dokument szkolny zawierający cele, treści i działania o charakterze profilaktyczno – wychowawczym, gdzie:

- treści i działania o charakterze wychowawczym skierowane są do uczniów,

- treści i działania o charakterze profilaktycznym obejmują swym działaniem uczniów, rodziców i nauczycieli.

Wszystkie podejmowane działania dostosowane są do potrzeb rozwojowych uczniów i przygotowane w oparciu o przeprowadzoną diagnozę tych potrzeb i problemów występujących w społeczności szkolnej.

Program przeznaczony jest do realizacji przez wychowawców klas podczas godzin z wychowawcą we współpracy z nauczycielami wszystkich przedmiotów, pedagogiem, psychologiem, pielęgniarką szkolną i pozostałymi pracownikami szkoły, w zależności od stanu zasobów, potrzeb klasy oraz przy współpracy z rodzicami i środowiskiem lokalnym.

Podstawowym narzędziem działań wychowawczo – profilaktycznych jest praca z uczniami scenariuszami programu „Spójrz inaczej” i wspieranie działań wewnątrzklasowych zewnętrznym programem „Epsilon”, programem „Komunikacji bez przemocy”.

Każdy rok szkolny rozpoczynamy opracowaniem **Planu Działań Wychowawczo – Profilaktycznych**, jako odpowiedź na zdiagnozowane potrzeby środowiska szkolnego.

## 5. Sylwetka absolwenta naszej szkoły:

Pragniemy, aby uczeń kończący naszą szkołę był:

aktywny - poszukujący wiedzy, aktywnie i odpowiedzialnie uczestniczący w życiu społecznym,

twórczy - pomysłowy, odkrywca, otwarty na nowe rozwiązania,

odpowiedzialny – dbający o swoje zdrowie, przewidujący skutki swoich działań wobec innych, jak również wobec natury, której jest częścią,

życzliwy i tolerancyjny - chętny do pomocy, wrażliwy na problemy innych, szanujący każdego człowieka i jego odmienność,

samodzielny – potrafiący znaleźć rozwiązanie sytuacji trudnych, asertywny, dokonujący krytycznej oceny sytuacji oraz własnych możliwości,

uczciwy – rozróżniający dobre i złe uczynki, brzydzący się kłamstwem i nieuczciwością,

kulturalny i dobrze wychowany - zachowujący się stosownie do różnych sytuacji, odnoszący się z szacunkiem do dorosłych i rówieśników,

szanujący historię i kulturę – pielęgnujący tradycje i historię rodziny, szkoły, regionu, narodu i kraju.

## 6. Misja szkoły:

Pragniemy, by nasza szkoła była twórcza, a zarazem przyjazna. W szczególności chcemy, aby:

- Promowała uniwersalne wartości, takie jak: dobro, piękno, prawdę, sprawiedliwość, uczciwość i szacunek do drugiego człowieka, zatem:
  - kształtowała wysoką kulturę osobistą,
  - uczyła szacunku dla prawdy, uczciwości, dobra wspólnego i własności prywatnej,
  - kształtowała troskę o środowisko naturalne,

- uczyła dbałości o zdrowie i rozwój sprawności ruchowej.
- Doskonaliła umiejętności prospołeczne i przygotowujące do życia w nowoczesnym społeczeństwie, zatem:
  - wdrażała do przestrzegania wspólnie ustalonych norm zachowań,
  - uświadamiała prawa i obowiązki dziecka i ucznia,
  - uczyła dzieci trafnej samooceny, własnych możliwości, dążeń i ambicji,
  - wpajała zasady tolerancji wobec różnych ras, narodów, religii, postaw i poglądów,
  - przygotowywała do zachowania się w sytuacjach zagrożenia (profilaktyka uzależnień),
  - uczyła szacunku dla dóbr natury i środowiska naturalnego (działalność ekologiczna).
- Uczyła kreatywnego myślenia i działania, zatem:
  - rozwijała dociekliwość poznawczą, ciekawość świata i indywidualne zainteresowania i zdolności uczniów,
  - kształtowała zdolność postrzegania, kojarzenia oraz rozwijała umiejętność koncentracji,
  - uczyła twórczego rozwiązywania problemów,
  - wspomagała samodzielność w uczeniu się,
  - inspirowała do wyrażania własnych myśli i przeżyć,
  - uczyła radzenia sobie z trudnościami.

## **7. Uczestnicy programu wychowawczo – profilaktycznego:**

Współodpowiedzialni za wszechstronny rozwój osobowości ucznia są wszyscy uczestnicy programu:

### **Rodzice:**

- znają i akceptują program wychowawczo – profilaktyczny proponowany przez szkołę, współpracując z nauczycielami i wychowawcą,
- wspierają dziecko i zapewniają mu poczucie bezpieczeństwa,
- wspierają wychowawców i nauczycieli w podejmowanych przez nich działaniach edukacyjnych i wychowawczych, służąc wiedzą, doświadczeniem i pomocą,
- aktywnie uczestniczą w życiu szkoły,

### **Wychowawcy klas:**

- dbają o poczucie bezpieczeństwa i akceptacji wszystkich uczniów w klasie, wspierają ich rozwój oraz integrują zespół klasowy,
- opracowują i realizują Klasowe Plany Wychowawczo-Profilaktyczne,
- koordynują pracę wychowawczą w klasie,

- rozpoznają sytuację edukacyjną, rodzinną i osobistą swoich uczniów, wspierając ich w sytuacjach trudnych, współpracując w tym zakresie z pedagogiem, psychologiem szkolnym i pielęgniarką,
- wnioskuje o objęcie pomocą psychologiczno - pedagogiczną uczniów o specjalnych potrzebach edukacyjnych, a także informują rodziców o proponowanych formach pomocy psychologiczno - pedagogicznej,
- oceniają zachowanie uczniów, promując osiągnięcia klasy i pojedynczych uczniów,
- współpracują z rodzicami uczniów, włączając rodziców w sprawy organizacyjne klasy i szkoły,

**Nauczyciele:**

- oddziałują wychowawczo na uczniów niezależnie od przypisanych im funkcji dydaktycznych,
- odpowiadają za zdrowie i bezpieczeństwo dzieci podczas pobytu w szkole, wyjść i wyjazdów pozaszkolnych,
- udzielają pomocy w przezwyciężaniu niepowodzeń szkolnych na podstawie rozpoznanych potrzeb uczniów, informują rodziców i wychowawców o potrzebach związanych z problemami w nauce oraz o przejawianych zdolnościach uczniów,
- inspirują uczniów do twórczych poszukiwań, aktywności i samodzielności,
- reagują na przejawy nietolerancji, dyskryminacji i innych negatywnych zachowań wśród dzieci,
- dostosowują wymagania edukacyjne do specyficznych potrzeb ucznia,
- realizują w toku pracy treści i cele programu wychowawczo - profilaktycznego szkoły,

**Uczniowie:**

- współorganizują imprezy i akcje szkolne we współpracy z wychowawcami i opiekunem Samorządu,
- znają obowiązujący w szkole Regulamin Ucznia i przestrzegają go,
- akceptują innych uczniów i szanują ich prawa,
- dbają o bezpieczeństwo własne oraz innych uczniów,
- mają szacunek do kultury, języka, tradycji, symboli szkolnych i narodowych,

**Inni pracownicy szkoły:**

- dbają o bezpieczne higieniczne warunki pracy i odpoczynku wszystkich uczniów,
- wspomagają uczniów i nauczycieli w realizacji procesu edukacyjnego i wychowawczego,
- zwracają uwagę na niewłaściwe zachowanie uczniów i reagują na nie.

## 8. Obszary pracy wychowawczo – profilaktycznej:

Poprzez działania wychowawczo – profilaktyczne nasza szkoła kształtuje swoich uczniów. Staramy się wyposażać ich w wiedzę i umiejętności pozwalające na kontynuację kształcenia na poziomie ponadpodstawowym. Chcemy kształtować w naszych uczniach podstawowe umiejętności:

- W sferze społecznej:
  - umiejętność budowania właściwych relacji z innymi,
  - umiejętność rozwiązywania konfliktów,
  - właściwa współpraca z innymi,
  - stosowanie się do obowiązujących zasad i reguł życia społecznego,
  - stosowanie zasad dobrego wychowania i kultury słownictwa,
  - integracja z grupą rówieśniczą,
  - sztuka tolerancji dla odmienności poglądów i zachowań innych osób,
  - umiejętność skutecznego odmawiania,
  - właściwe techniki uczenia się i higiena pracy umysłowej,
  
- W sferze intelektualnej:
  - posiadanie umiejętności kluczowych z poszczególnych przedmiotów,
  - osiągnięcie wyniku egzaminu kończącego szkołę podstawową na satysfakcjonującym go poziomie,
  - sprostanie wymaganiom na dalszym etapie edukacji,
  - umiejętność wyrażania i obrony własnego zdania z poszanowaniem innych osób,
  - umiejętność poszukiwania, porządkowania, weryfikowania i wykorzystywania informacji,
  - sztuka posługiwania się poprawną polszczyzną,
  - umiejętność planowania własnej ścieżki edukacyjno – zawodowej,
  - kształtowanie poczucia odpowiedzialności wobec ochrony środowiska naturalnego.
  
- W sferze emocjonalnej:
  - rozpoznawanie i nazywanie własnych emocji i uczuć,
  - kształtowanie umiejętności radzenia sobie ze stresem,
  - radzenie sobie z porażką,
  - szukanie pomocy w sytuacji trudnej,
  - przyjmowanie odpowiedzialności i konsekwencji własnych decyzji.
  
- W sferze duchowej:
  - umiejętność odróżniania dobra od zła i wybieranie dobra,

- wrażliwość na potrzeby innych i chęć niesienia pomocy,
- umiejętność obcowania ze sztuką i wyrażania własnych odczuć z tym związanych,
- poznawanie własnych uzdolnień, rozwijanie talentów i pasji,
- rozwijanie wrażliwości na potrzeby środowiska naturalnego, wrażliwość ekologiczna i wynikające z niej działania mające na celu ochronę środowiska naturalnego.

- W sferze fizycznej:

- kształtowanie potrzeb dbania o zdrowie i sprawność fizyczną,
- umiejętność utrzymania higieny osobistej,
- zwracanie uwagi na stosowność i estetykę wyglądu i ubioru,
- kształtowanie poczucia odpowiedzialności za własne zdrowie i zachęcanie do zdrowego stylu życia,
- kształtowanie umiejętności organizowania sobie czasu wolnego,
- profilaktyka uzależnień,
- znajomość zasad bezpieczeństwa w ruchu drogowym i życiu codziennym.

## 9. Diagnoza obszarów problemowych:

Ocena sytuacji wychowawczej szkoły oraz zagrożeń, sytuacji ryzykownych i występujących problemów została określana na podstawie:

- obserwacji zachowań uczniów poczynionych przez nauczycieli i pracowników szkoły,
- analizy treści i liczby uwag zamieszczonych w Dzienniku Elektronicznym Librus,
- opinii rodziców wypowiedzianych w rozmowach indywidualnych z nauczycielami, w czasie zebrań, sugestii Rady Szkoły i Rady Rodziców,
- analizy dokumentacji szkolnej, sprawozdań wychowawców klas oraz wniosków wynikających z posiedzeń Zespołu Wychowawczego oraz Klasowych Zespołów Nauczycielskich,
- informacji uzyskiwanych ze środowiska lokalnego (Policja, Kuratorzy sądowi, OPS, WCPR i inne instytucje współpracujące ze szkołą),
- wyników wykonywanej, co roku diagnozy środowiska szkolnego:

### W roku szkolnym 2022/2023:

- diagnoza dotycząca atmosfery szkolnej realizowana wśród uczniów wszystkich klas I – VIII w ramach programu „Szkoła Przyjazna Prawom Człowieka”,
- ewaluacja realizowanych programów wychowawczo – profilaktycznych:
  - w klasach **VId, Ve** –3 bloki dwugodzinnych warsztatów na podstawie pedagogiki Marshalla Rosenberga „**Porozumienie bez przemocy**”, Studio „Pasji” : 9, 16, 23.11/
  - w klasach **VIIa i VIIb** - warsztaty rozwijające umiejętności społeczne i komunikacyjne uczniów prowadzone przez trenerów **Stowarzyszenia „Epsilon”** : 11.10.22, 25.01.23

- w klasach **VIII** - dwie tury dwugodzinnych warsztatów prowadzonych przez trenerów **Stowarzyszenia „Integracja”**: 14-15.12 – „Jak sobie radzić z emocjami?”, 18-18.01 – „Jak oswoić stres?”
- w klasach **VI** oraz **Vd** i **Ve** warsztaty prowadzone przez trenerów **Stowarzyszenia „Integracja”** – „Bariery i utrudnienia komunikacyjne w relacjach rówieśniczych” : 15, 17, 18.05
- Debata „Reaguje – nie kabluję” w klasach **VIIa** i **VIIb**: 12.06 WCIES

Wszystkie wyżej wymienione działania pozwoliły na określenie sytuacji i zjawisk stanowiących obszar pracy wychowawczo – profilaktycznej skierowanej na dla prawidłowy rozwój uczniów naszej szkoły, wsparcie rodziców inauczyeli.

Podjęmowane działania diagnozujące wyłoniły **główne obszary problemowe**.

**Są to w roku szkolnym 2023/2024:**

- **promocja i profilaktyka zdrowia psychicznego dzieci i młodzieży** oraz nauka tego, jak dbać o własny dobrostan psychiczny,
- wzmocnianie poczucia własnej wartości uczniów,
- **wzmocnianie relacji społecznych**, więzi koleżeńskich pomiędzy dziećmi,
- włączanie do społeczności szkolnej uczniów cudzoziemskich oraz **działania zmierzające go integracji zespołów klasowych**,
- **kultura słowa, agresja słowna** (wulgaryzmy, przezwiska), komunikacja bez przemocy,
- **techniki uczynienia się** oraz **sposoby radzenia sobie ze stresem**,
- agresja fizyczna wśród dzieci: bójki, agresja słowna,
- **potrzeby w zakresie komunikacji interpersonalnej** uczniów,

Konieczne jest nadal zachowania czujności w sferze emocjonalnej i szeroko rozumianego zdrowia naszych uczniów. Wyjątkowo istotne wydaje się by w obecnej sytuacji szybko reagować na zaistniałe trudności i udzielać młodzieży niezbędnego wsparcia i pomocy.

**Szkolne działania wychowawczo – profilaktyczne będą nadal ukierunkowane na eliminowanie tych niekorzystnych zjawisk oraz ich przyczyn.** Na tych płaszczyznach konieczne są sprzymierzone działania nauczycieli, rodziców i przedstawicieli środowiska lokalnego.

## 10. Czynniki chroniące i czynniki ryzyka:

W wyniku czynności diagnostycznych rozpoznano występowanie następujących **czynników chroniących i czynników ryzyka:**

**Czynniki ryzyka** są to cechy zwiększające prawdopodobieństwo używania środków odurzających. Prawdopodobieństwo jest tym większe, im więcej jest czynników ryzyka, im bardziej są one szkodliwe oraz im dłużej trwa ich działanie.

### **Uwarunkowania rodzinne:**

- Brak zaspokojenia podstawowych potrzeb: akceptacji, zrozumienia, miłości, bezpieczeństwa;
- Patologie i zaburzenia w funkcjonowaniu rodziny (m.in. rozwód, alkoholizm, przemoc);
- Niewydolność wychowawcza, brak konsekwencji;
- Występowanie uzależnień w rodzinie;
- Przypadki losowe typu: traumy, choroby, zaburzenia psychiczne;
- Brak pozytywnych wzorców, słabe więzi rodzinne, niewłaściwa komunikacja rodzic – dziecko;

### **Uwarunkowania środowiskowe**

- Środowisko rówieśnicze;
- Środowisko sąsiedzkie;
- Środowisko szkolne;
- Dostępność środków psychoaktywnych,
- Izolacja społeczna,
- Sytuacja wojenna,

### **Uwarunkowanie indywidualne – personalne**

- Niska samoocena;
- Niedojrzałość emocjonalna;
- Brak odporności na stres;
- Nieumiejętność rozwiązywania problemów;
- Niskie kompetencje interpersonalne;
- Utrwalone negatywne przekonania,
- Trudności komunikacyjne młodzieży.

### **Uwarunkowanie szkolne**

- przemoc rówieśnicza,
- odrzucenie przez rówieśników,
- brak kontroli nad własnym zachowaniem,
- destrukcyjne wzorce grupy rówieśniczej,
- niepowodzenia szkolne,
- duża liczebność klas, ilość uczniów w szkole,

### **Sfera psychologiczna:**

- Nadmierna nieśmiałość i wrażliwość.

- Chroniczne napięcie i niepokój.
- Niska samoocena.
- Brak odporności na stres.
- Niski poziom asertywności,
- Niskie umiejętności komunikacyjne.

#### **Sfera społeczna**

- Środowisko sąsiedzkie.
- Środowisko rówieśnicze.
- Dostępność substancji odurzających.
- Potrzeba spełnienia oczekiwań wyznaczonych przez grupę społeczną. /wyzwania rówieśnicze/
- Przymusowa zmiana miejsca zamieszkania wywołana wojną,
- Nowe środowisko rówieśnicze i społeczne dla uczniów obcojęzycznych,

#### **Sfera rodzinna:**

- Brak wyraźnego i konsekwentnego systemu wychowawczego.
- Niskie kompetencje rodziców (brak reguł postępowania).
- Brak rygorów i kontroli lub bardzo surowa dyscyplina, nadopiekuńczość.
- Wysoki poziom konfliktów w rodzinie, niskie wsparcie ze strony rodziców.
- Brak lub osłabienie więzi emocjonalnej z rodziną, złe relacje na linii rodzic – dziecko.
- Zaburzenia w pełnieniu ról matki i ojca.
- Występowanie nałogów w rodzinie.
- Rozwód, separacja rodziców, rozpad rodziny.
- Niestabilna sytuacja materialna rodziny,
- Brak czytelnych granic i norm.

#### **Sfera szkolna:**

- Duża liczebność klas,
- Dwuzmianowość w planie lekcyjnym,
- Niski poziom wiedzy uczniów nt. środków odurzających, sposobów radzenia sobie z problemami psychicznymi.
- Duża rotacja uczniów w klasach spowodowana sytuacją wojenną na Ukrainie,
- Trudności komunikacyjne uczniów obcojęzycznych,
- Niewłaściwe wzorce rówieśnicze,
- Duża liczba uczniów obcojęzycznych w klasach.

**Czynniki chroniące** to cechy, sytuacje, warunki i wydarzenia życiowe, które zmniejszają prawdopodobieństwo wystąpienia problemów i zaburzeń.

#### **Czynniki chroniące indywidualne:**

- wysoka inteligencja, zdolność uczenia się, ciekawość poznawcza
- posiadanie planów i celów życiowych, aspiracje edukacyjne

- zrównoważony temperament, towarzyskość, dobre zdolności adaptacyjne
- sprawne mechanizmy samokontroli (radzenie sobie z negatywnymi emocjami, kontrola impulsów)
- poczucie własnej wartości, wiara we własne możliwości
- optymizm i pogoda ducha
- umiejętności społeczne (porozumiewanie się z innymi w sytuacjach konfliktowych, rozwiązywanie problemów, asertywność, poczucie własnej skuteczności)

**Czynniki chroniące rodzinne:**

- silna więź z rodzicami,
- stabilna sytuacja rodzinna,
- zaangażowanie rodziców w życie dziecka
- wsparcie ze strony rodziców, zaspokajanie potrzeb dziecka (emocjonalnych, poznawczych, społecznych i materialnych)
- zasady rodzinne, jasne oczekiwania rodziców

**Czynniki chroniące związane ze szkołą:**

- poczucie przynależności do środowiska szkolnego,
- sukcesy edukacyjne i poczucie sprawczości uczniów,
- znajomość języka w przypadku uczniów obcojęzycznych,
- pozytywny klimat szkoły i wsparcie nauczycieli
- wymagania od uczniów odpowiedzialności i udzielania sobie wzajemnej pomocy
- wzmocnienia pozytywne, okazje do przeżycia sukcesu i rozpoznawania własnych osiągnięć;

**Czynniki chroniące rówieśnicze:**

- przynależność do pozytywnej grupy rówieśniczej,
- indywidualne więzi rówieśnicze,
- motywujące wzorce koleżeńskie,
- nowe wzorce kulturowe uczniów obcojęzycznych w klasach.

**Czynniki chroniące środowiskowe:**

- zaangażowanie w konstruktywną działalność (dostęp do klubów sportowych, miejsc rozwijania zainteresowań, wspólnot religijnych, wolontariatu)
- obecność wspierających, mądrych wzorców osób dorosłych

## **11. Ewaluacja działań:**

- stała kontrola sytuacji szkolnej; wpisy w dzienniku elektronicznym, indywidualne zeszyty kontaktów,
- analiza wyników nauczania, na podstawie dokumentacji szkolnej; dzienniki zajęć lekcyjnych i pozalekcyjnych,
- sprawozdania z realizacji działań profilaktyczno-wychowawczych w poszczególnych klasach /wychowawcy/,
- roczne sprawozdanie z analizy sytuacji wychowawczej w szkole (pedagog szkolny),

- obserwacja,
- ankiety ewaluacyjne,
- ewaluacja realizowanych programów wychowawczo – profilaktycznych,
- rozmowy indywidualne z uczniami i rodzicami.

**Działania wychowawczo – profilaktyczne:** są planowane na każdy rok szkolny, jako wynik diagnozy środowiska szkolnego i obejmują wszystkich uczestników kształtujących to środowisko: uczniów, rodziców, nauczycieli i pracowników szkoły.

*Program Wychowawczo – Profilaktyczny został pozytywnie zaopiniowany przez Radę Pedagogiczną 12.09.2023 r. i uchwalony przez Radę Rodziców 20.09.2023r.*